

PORANNA

wychodzi dwa razy dziennie: o godzinie 6-tej rano i o godzinie 2 popołudniu („Gazeta Wieczorna“).

Ceny prenumeraty: Abonament miesięczny we Lwowie za oba wydania gazety 2 korony. Za codzienną dwukrotną dostawę do domu dopłaca się 60 halerczy.	Z przesyłką pocztową w kraju i monarchii: miesięcznie. 2 K 50 h. z dwukrotną 3 K — h. kwartalnie . 7 „ 50 „ wysyłką . . 9 „ — „ rocznie . . 30 „ — „ pocztową . 36 „ — „ W Niemczech miesięcznie . . . . . 4 K — h W innych państwach Zw. p. miesięcznie 5 „ — „	Ceny ogłoszeń: Za wiersz jednoszpaltowy petitowy lub jego miejsce 24 hal. Nadesłane za wiersz petitowy lub jego miejsce 80 hal. Po kronice wiersz 2 kor. Nekrologia za wiersz petitowy 60 hal. — Drobne ogłoszenia po 6 hal. za wyraz, wyrazy tłustymi czcionkami liczą się po wójnie. Numer pojedynczy we Lwowie 4 hal., na prowincyi 8 hal.
---	--	--

Nr. 971.

Lwów, niedziela 3. listopada 1912.

Rok II.

Coraz dalej naprzód!

Falszywe wiadomości Turków o zwycięstwach. — Nowy front bojowy na linii Czataldży. — Dalsze sukcesy. — Mocarstwa godzą się już na wszystko.

Lwów, 3 listopada.

(=) Dzień wczorajszy nie przyniósł z bułgarskiej strony żadnej wiadomości o operacjach na drodze do Konstantynopola, Turcy podtrzymują zaś swe pierwotne doniesienia o zwycięstwach. Z najrozmaitszych szczegółów, zawartych w depezach prywatnych, wnosić jednak można, że zwycięstwa te były tylko fragmentaryczne, a walka, której powolnym efektem jest spychanie Turków na linię Czataldży, trwa dalej.

Ważne wiadomości nadchodzą z Sofii i Belgradu o przygotowującej się kooperacji sprzymierzonych na wschodzie. Oto z Serbii wysłano silne oddziały pod Adrianopol, a w Degeagacz wylądowały wojska greckie. — Dzień dzisiejszy przyniesie zapewne rozwiązanie nieco zagadkowej sytuacji w Tracyi.

Na zachodnim teatrze nie zaszło nic ważnego.

O DOSTĘP DO STAMBUŁU.

Sprzeczne doniesienia o zwycięstwach.

Konstantynopol. (TBK.) Dzienniki potwierdzają, że wojsko tureckie odebrało Bunar-Hissar,

„Jeni Gazetta“ donosi o ostatnich walkach, co następuje: Po walce z dnia 22 z. m., druga armia bułgarska rozwinęła front. Straż przednia i prawe skrzydło wysunęło się ku Baba Eskib, centrum stało przed Bunar Hissar. Lewe skrzydło przed Viza. Armia ustawiona była w szerokim łuku. Turecka armia była skoncentrowana koło Czurmuli, Tatadi, Achmedbej i Sadinköj w kierunku do Lüle Burgas aż do Baba Eski. Od 22 do 25 z. m. obie strony przygotowywały się do bitwy i czyniły zwiady. Walkę rozpoczęło 26 z. m. wojsko nasze, które od Viza ruszyło naprzód. W dniach 30 i 31 z. m. Turcy mężnie oparli się Bułgarom, którzy usiłowali przełamać linię obronną Viza do Lüle Burgas. Wieczorem wojsko pod Lüle Burgas przeszło do ataku i wyparło Bułgarów do Czongara. Po zaciętej walce pod Karagacz zdobyli Turcy Bunar Hissar.

Doniesienia z nocy stwierdzają, że wojsko tureckie obsadziło Kawaklii na południowy zachód od Kirkkilisse. Sądzą, że Bułgarzy cofnęli się na całej linii koło Kirkkilisse, a Tur-

kom udało się zająć silną pozycję między Bunar Hissar a Kawaklii.

Konstantynopol. (TBK.) Urzędowe doniesienie z głównej kwatery tureckiej potwierdza wiadomość, że Bułgarzy ponieśli klęskę i że wyparto ich z Bunar Hissar. Lewe skrzydło koło Lüle Burgas stoczyło tylko małe utarczki.

Konstantynopol. (TBK.) „Tanin“ donosi, że w kołach kompetentnych panuje przekonanie, że niebawem Turcy odzyskają Kirkkilisse.

W bitwie, która uchodzi za największą w nowszych czasach, Bułgarzy ponieśli ogromne straty.

Konstantynopol. (TBK.) Godzina 7 wieczorem. Doniesienia, pochodzące z ministerstwa wojny, twierdzą, że ruch oskrzydający armii tureckiej udał się i korpusy z Lüle Burgas i z Viza mogły się połączyć.

Paryż. (Ag. Havasa). Donoszą z Konstantynopola pod datę 2 listopada godzina 9 wieczorem: Bułgarzy zwyciężyli pod Lüle Burgas.

Bukareszt. (Tel. wł.) Według wiadomości tutaj nadeszłych odwrót Turków został zaniechany, ponieważ otrzymali w czas posiłki i koncentrują się na linii Czorlu-Goczelar, oszańcowują się w niej. Walka na Wschodzie koło Viza trwa dalej.

Londyn. (TBK.) Do „Times“ donoszą z Sofii: Szefet Torgut basza wylądował z 20.000 ludzi w Midija (port na morzu Czarnem w wysokości Viza Red.) próbował obejść lewe skrzydło armii bułgarskiej dnia 31 z. m., ale wojsko bułgarskie zaatakowało go pod Kutimiszewem i zupełnie go pobiło. Niewiadomo, czy udało się Turkom wsiąść napowrót na okręty.

Berlin. (Tel. wł.) „Berl. Tag.“ donosi z Konstantynopola, że Turcy pracują obecnie gorąco nad wzmocnieniem linii fortyfikacyjnej w Czataldża. Przyszła tam wielka ilość dział fortecznych, prawdopodobnie z Azji.

Paryż. (Tel. wł.) W kołach poinformowanych twierdzą, że tureckie wiadomości o zwycięstwach są fałszywe, zwycięstwo bułgarskie jest zupełne. Przyznają to zresztą tureccy dyplomaci, którzy powiadają, że „Turcy cofnę-

li się na Czataldżę i bronić się będą do upadłego“. Tak nie mówią chyba zwycięzcy.

Wiedeń. (Tel. wł.) „N. W. Abdblatt“ zwraca uwagę, że wiadomości o rzekomym zwycięstwie tureckim, są same ze sobą sprzeczne. Wiadomości ze źródeł dyplomatycznych donoszą, że Turcy odnieśli prawdopodobnie tylko w kilku punktach częściową przewagę i rozszerzają umyślnie wiadomości o zwycięstwach dla ratowania sytuacji.

POMOC SPRZYMIERZONYCH.

Konstantynopol. (TBK.) Zauważono 4 greckie okręty pod Dedeagacz. (Port morza Egejskiego w Tracyi 100 km. od Dimotika Red.)

Sofia. (Tel. wł.) Wojska tureckie zostały wysadzone na ląd w Dedeagacz.

Belgrad. (TBK.) Książę Jerzy przybył do Skoplje. Znaczne oddziały armii serbskiej odkomenderowano do armii bułgarskiej pod Adrianopolem

Konstantynopol. (TBK.) „Jeni Gazetta“ dowiadyuje się, że Bułgarzy wobec trudnego położenia armii swej między Lüle Burgas a Viza postanowili wzmocnić swą armię wschodnią wojskiem operującym w okolicy Küstendil. Obronę granicy pozostawiono wojsku trzeciej klasy.

Zdobycie Adrianopola (?).

Frankfurt. (Tel. wł.) Nadeszły tu wiadomości o zdobyciu Adrianopola. Potwierdzenia na razie brak.

Konstantynopol. (TBK.) Dzienniki donoszą o ponownej wycieczce wojska z Adrianopola od strony Maraszu. Walka trwała 10 godzin.

Czy nie zawcześnie?

Konstantynopol. (TBK.) Wielki wezyr wystosował do naczelnego wodza Nazima baszy telegram, w którym składa mu życzenia z powodu powodzenia i dodaje: „Także tu osiągnięto powodzenie dyplomatyczne“ (?). Oznajmia dalej, że sultan wyraził zadowolenie z powodu sprawozdań o bitwie i kończy słowami: Radość wnet będzie ogólna.

Nastrój w Stambule.

Konstantynopol. (Tel. wł.) W Stambule panuje przygnębienie. Wprawdzie wiadomości z pola bitwy przychodzą skąpo, ale rozpacz zbiegów i ich oplakany wygląd sam mówi za siebie. Wiele rodzin ucieka do Anatolii.

Londyn. (Tel. wł.) Sytuacja w stolicy tureckiej jest bardzo naprężona. Prawdopodobnie wybuchnie rewolucja.

Konstantynopol. (TBK.) (Godz. 9 rano) Rada ministeryjna była zebrana do północy celem narad nad położeniem wojennym i wyczekiwaniem wiadomości o walkach pod Lüle Burgas. Wielki wazyr i kilku ministrów pozostali całą noc w Porcie. Około 2 godz. w nocy podsekretarz stanu w ministerstwie wojny przywiózł ważne depesze.

Głodna armia.

Wiedeń. (Tel. wł.) „Wiener Allg. Zeitung” donosi, że armia turecka jest zupełnie bez chleba. Zdarzają się wypadki, że żołnierze przykładają przełożonym do piersi bagnety i żądają chleba. Mukdar basza miał sam zastrzelić kilkunastu żołnierzy buntujących się z powodu głodu.

Ekssultan w Konstantynopolu.

Paryż. (Ag. Havas). Z Konstantynopola donoszą, że b. sułtan Abdul Hamid wczoraj na pokładzie „Loreley” przybył tam i że go wraz z jego haremem umieszczono w pałacu Bajler-bej na adryatyckim wybrzeżu Bosforu.

W obawie rzezi.

Konstantynopol. (TBK.) Ambasadorowie i posłowie zebrali się na naradę i uchwalili poszczególne kroki u swych rządów, aby w razie potrzeby poczyniły zarządzenia celem ochrony kolonii cudzoziemców.

Malta. (TBK.) Angielski krążownik „Jarmouth” odjechał o północy na Wschód.

Volo. (Tessalia) (Tel. wł.) Krąży tu wieść, że w Salonikach przyszło do wykroczeń przeciw obcym. Dwa tysiące mieszkańców Salonik ma być ranionych.

Konstantynopol. (TBK.) Dzienniki donoszą, że widziano w pobliżu wyspy Kos 7 angielskich okrętów wojennych. Anglia zabroniła Grecji zaatakować Smyrnę.

Dalsza mobilizacja Bułgarii.

Wiedeń. (TBK.) „Korr. Wilhelm” donosi, że rząd bułgarski cofnął pozwolenie dane studentom, aby mogli pozostać na studiach za granicą. Wszyscy bez wyjątku studenci bułgarscy muszą natychmiast zgłosić się do służby wojskowej.

„To i owo” wojenne.

Konstantynopol. (TBK.) Doniesienie pism paryskich i londyńskich o rozstrzelaniu księcia Aziza jest nieprawdziwe.

Coraz bliżej Salonik.

Belgrad. (TBK.) D. 31 z. m. Serbowie zajęli Prizrend.

Belgrad. (Urzędowo). Ze Skoplje donoszą, że Serbowie d. 31 z. m. zajęli Tetovo, a prawdopodobnie dziś obsadzą Gostivar i Prilep. Armia serbska nie napotyka na opór, uwagi godny. Turcy wprawdzie tu i ówdzie wykonywują zasadzki, ale zaraz uciekają. Wedle wszelkiego prawdopodobieństwa Serbowie niebawem spotkają się z wojskami tureckimi pod Prilepem.

Belgrad. (Tel. wł.) Serbska kawaleria w sile 4000 szabli posunęła się wczoraj w odległości 20 km od Salonik.

Obecna przerwa w operacjach spowodowana jest tem, że Serbowie chcą zyskać szersze podstawy do operacji, oraz tą okolicznością, że Turcy nigdzie nie stawiają silnego oporu.

Sofia. (Tel. wł.) Bułgarska kolumna, która szła z Tymrsh obsadziła Xanti, stację kolei Konstantynopol-Saloniki.

Sukcesy Grecji.

Konstantynopol. (TBK.) Komendant tureckiej korwety pancerniej „Feth-i-Boulend”, która stała na kotwicy w porcie salonickim, donosi: Około północy grecki torpedowiec wkradł się do portu i wyrzucił dwie torpedy na korwetę, które wywołały eksplozję kotła. Okręt wnet zatonął. Załogę po większej części uratowano.

Ateny. (TBK.) Gen. Sapuncakis telegrafuje: W okolicy Anghi odbyły się walki między oddziałami greckimi a tureckimi. Grecy zawiadnęli pozycją, położoną wysoko na wzgórzu.

Ateny. (TBK.) Grecki torpedowiec schwytał turecki parowiec holowniczy, który pod flagą grecką (!) starał się przedostać do Salonik, aby uruchomić zatopiony turecki krążownik. Grecki torpedowiec przyprowadził statek turecki do portu Preus.

Ateny. (Ag. at.) Admirał Kunduriotis, dowódca eskadry greckiej na morzu Egejskim, telegrafował, że flota grecka bez przerwy krąży przed Dardanelami i czeka na wypłynięcie floty tureckiej, co prawda, dotychczas nadaremnie.

Ateny. (TBK.) Według wiadomości o walce pod Nalbanoj Turcy, których było 4.000, mieli 200 z kawalerii, 1000 ludzi z piechoty zabitych. 7 dział wpadło w ręce Greków. Na linii Sorowicz(?)—Monastyr Turcy zaskoczeni nie stawili wcale oporu. Ogień artylerii greckiej był wprost druzgocący. Grecy w ciągu 6-godzinną walki mimo ataku na bagnety nie ponieśli wielkich strat.

W okolicy Kailaru 500 Turków pojmano i odstawiono ich do Larissy. Będą oni postawieni przed sąd wojenny za niedotrzymanie danego słowa. Ogromne zapasy karabinów, zabrane w Macedonii, odwieziono do Larissy.

Ateny. (Tel. wł.) Grecy bombardują Prevesę.

Konstantynopol. (TBK.) Dzienniki donoszą o wielkiej walce armii, operującej w dorzeczu Wardaru, z Grecami o 12 kilom. na wschód od Wodeny. Aeroplany tureckie dopełniły zwiadów co do pozycji armii greckiej. Stanowisko Turków jest korzystne. Grecy uciekli, pozostawiając 8 dział. 20 kawalerzystów greckich pojmano.

Niebezpieczna nafta.

Tryest. (TBK.) „Triester Ztg.” donosi z Aten: Rząd grecki nie pozwolił na odpłynięcie parowca, płynącego pod flagą austro-węg. z powodu, że na pokładzie był olej mineralny, przeznaczony do Konstantynopola, chociaż oleju nie uważa się za kontrabandę. Poseł austro-węgierski zagrotestował i zagroził, że jeżeli okręt nie będzie uwolniony, w przyszłości okręty austro-węgierskie nie będą zawiązywały do żadnego z portów greckich. Rząd grecki ustąpił, ale ogłosił, że olej mineralny powinno się uważać także za kontrabandę.

Skutari w płomieniach!

Cetynia. (Tel. wł.) Skutari stoi w płomieniach. Ludność chroni się do kościołów katolickich. Zdobycie miasta oczekiwane jest w każdej chwili.

Belgrad. (Tel. wł.) Serbowie zamierzają wysłać do Czarnogóry ciężkie działa dla oblężenia Taraboszu.

Europa pośredniczy.

Wiedeń. (Tel. wł.) „N. Fr. Presse” pisze, że przy likwidacji przesilenia na Bałkanie interesy mocarstw nie dałyby się z formułką bezinteresowności pogodzić. Poincaré uwiadomił mocarstwa, że według jego zdania chwila do interwencji jest już odpowiednia. Mocarstwa stawiają za warunek pośrednictwa, by obie strony się na nie zgodziły, sądzą jednak, że w obecnej chwili żadna ze stron nie zgodzi się na to. Związek — bo nie zdobył jeszcze Konstantynopola, ani Salonik, — Turcja, ponieważ ma nadzieję poprawić jeszcze swą pozycję, a nieprzyjaciół — jak zapewnia — absolutnie przez linię Czataldży do Konstantynopola nie dopuści.

Obsadzenie Konstantynopola i Salonik sprawiłoby na mocarstwach niewątpliwie niekorzystne wrażenie, mocarstwa nie chcą, by przesilenie bałkańskie przemieniło się w kwestyę bliskiego Wschodu, gdzie mają wiele interesów.

Sofia. (TBK.) „Mir” zamieścił wstępny artykuł, w którym zaznaczono, że Turcja podobno gotowa jest do zawarcia pokoju. „Mir” powiada, że wiadomość ta jest przedwczesna. My — pisze dziennik bułgarski — pragniemy pokoju i walczymy o zabezpieczenie pokoju w przyszłości, ale nie nadziejemy się jeszcze chwili, w której moglibyśmy zawrzeć pokój z Turcją, która dała nam tak szorstką odpowiedź. Od chwili zbiorowej noty państw bałkańskich Turcja musi zrozumieć, że w stosunkach na Bałkanach nastąpiła nowa era. Krew przelana i nasze świetne zwycięstwa nadały nam prawa, których nikt naruszyć nie może.

Londyn. (Tel. wł.) „Daily Telegr.” donosi z Petersburga: Jeśli Porta zwróci się do mocarstw z prośbą o pośrednictwo, wówczas pierwszy krok uczyni Francja w imieniu Europy i zaproponuje zawieszenie broni. Następnie rozpoczną się obrady konferencji europejskiej, do której zostaną dopuszczone wszystkie państwa.

Kolonia. (Tel. wł.) Do „Köln. Ztg.” donoszą z Belgradu o krążących tam pogłoskach, według których Turcja prosiła już Serbię o zawieszenie broni, a Serbia pod pewnymi względami zgodziła się już na to. (Pewna wstrzeźliwość w ruchach wojsk serbskich w ostatnich 5 dniach kazałaby świadczyć o prawdziwości tej pogłoski. — Red.)

Paryż. (Tel. wł.) Jak słychać, formułka francuska ma zawierać następujące punkty: wszystkie mocarstwa mają się zgodzić na „formułkę bezinteresowności”, która uzna dążenia państw bałkańskich do powiększenia terytoriów, nie uzna jednakowoż żądań któregoś z nich z mocarstw.

„Echo de Paris” pisze: Gabinet austriacki nie jest skłonny zgodzić się na zasadę bezinteresowności trójporozumienia i wobec takiego stanowiska Wiednia nie należy się dziwić, że w najbliższym czasie nie uda się znaleźć drogi do ukończenia przesilenia na Bałkanie bez wstrząśnienia w Europie.

AUSTRIA OTWIERA RAMIONA.

Zmiana frontu wobec apetytów Unii.

Wiedeń. (Tel. wł.) „Wiener Allgemeine Zeitung” utrzymująca jak wiadomo dobre stosunki z ministrem spraw zewnętrznych, donosi, że mała jest nadzieja, by pośrednictwo teraz było podjęte, ewentualnie by miało wielkie widoki powodzenia. Pośrednictwo (mediation) może mieć tylko wtedy miejsce, gdy obie strony się na nie zgodzą. Jak obecnie, żadna ze stron nie zdecydowała się na to. Państwa bałkańskie mają ambicję, by nie zawierać pokoju przed zdobyciem Konstantynopola. Co się tyczy Austro-Węgier to njema powodu do przypuszczenia, by miły być zazdrosne o to, jeśli Bułgarzy zdobędą ten symbol zupełnego zwycięstwa. Spodziewamy się, że dążenia Bułgarii do obsadzenia Konstantynopola w naszej opinii publicznej nie będą uchodziły za nieuzasadnione. Jest zrozumiałe, że Bułgaria za swe heroiczne czyny otrzyma za dość uczynienie w formie wmarzszu do nieprzyjacielskiej stolicy.

Londyn. (Tel. wł.) „Daily Chronicle” donosi z Vranja, że Pasicz, twórca federacji bałkańskiej, podjął się przeprowadzić przy mierze Związku z Austrią. Każdy Serb, zdaniem Pasicza, jest przekonany, że do nieprzyjaźni z Austrią niema powodu. „Daily Chron.” donosi, że autorytatywnej strony, że opinia publiczna w Serbii skłoni się do polityki tego przymierza.

Stara miłość...

Londyn. (Tel. wł.) „Daily Telegraph” podaje rozmowę z b. serbskim dyplomatą Mijatowiczem, który oświadczył, że w r. 1881 za Milana zawarł tajną konwencję z Austro-Węgrami, które przyrzekły Serbii Kossowo Polje, Starą Serbię i dolinę Wardaru, oraz obowiązały się na konferencji europejskiej przema-

wiać w obronie Serbii. Salonik Austria nie chciała oddać Serbii, przeznaczając je Grekom. Konwencya ta w r. 1902 była jeszcze w mocy.

Przemysł austriacki wobec wojny.

Wiedeń. (TBK) U ministra spraw zagran. hr. Berchtolda pojawiła się deputacya Rady przemysłowej, w której uczestniczył też poseł do parlamentu Kolischer, i przedstawiła stanowisko przemysłu wobec oddziaływania zajęć bałkańskich na stosunki gospodarcze Austrii.

Hr. Berchtold w odpowiedzi swej rzekł, że położenie na wschodzie wobec dalszego trwania wojny nie jest wyjaśnione. Minister zupełnie zdaje sobie z tego sprawę, że stosunek nasz gospodarczy do państw bałkańskich i Turcyi jest rzeczą nader ważną. Zapewnił, że potrzeby austriackiego przemysłu i handlu odegrają bardzo ważną rolę w naszych postanowieniach. Minister spodziewa się, że stanowisko, jakieśmy dotąd zajęli w sprawie wypadków wojennych, wyda właśnie na polu życia gospodarczego dobre owoce.

„Pokojuja” mobilizacya.

Londyn. (Tel. wł.) „Morning Post” donosi listem z Odessy, że generał Nikitin, komendant południowego dystryktu wojskowego odjechał do Kiszyniewa. Stoi to w związku z mobilizacyą w Besarabii. Straże nad Prutem już wzmocniono i uzupełniono, kawaleryę wzmocniono o 22.000 szabel.

Tragedya miłosna we Lwowie.

Morderstwo i samobójstwo.

Lwów, 3. listopada.

(r) Wczorajszy dzień zaduszny zakończył się krwawą bardzo tragedya miłosną, której ofiarą padło życie dwojga młodych ludzi. Wypadek wydarzył się nad wieczorem, a wiadomość o nim rozeszła się wnet po mieście, gdyż miejscem tragedyi była kamienica przy ul. Piekarskiej l. 26, którejdy wczoraj bardzo wiele osób szło na cmentarz.

Na wieść o wypadku pośpieszył nasz sprawozdawca i zdołał ustalić następujące szczegóły.

W wspomnianej kamienicy mieszkał od paru miesięcy jako sublokator pewnego rękodzielnika p. D., zajmującego tam 2 pokoje z kuchnią na III p., czeladnik krawiecki Jan Jeżykowski. Był to człowiek młody, około 24 lat liczący, spokojny i porządnie się prowadzący, choćby z tego powodu, że skromny zarobek nie pozwalał mu na ekstrawagancje.

W jakiś miesiąc po jego wprowadzeniu się do D., wróciła z prowincyi do domu córka p. D., 18-letnia Stefania. Jeżykowski, który pracował w domu dla magazynu gotowych ubrań i miał dużo czasu do widywania się z młodą i ładną dziewczyną, zakochał się w niej i chciał się z nią żenić. Na razie jednak ojciec panny sprzeciwiał się związkowi, gdyż nerzeczony nie zarabiał tyle, aby mógł utrzymać dom. Ponieważ zaś na tem tle i wogóle na tle miłości Jeżykowskiego przychodziło często do nieporozumienia w domu p. D., wypowiedzieli Jeżykowskiemu przed kilku dniami mieszkanie, które miał 15-go opuścić. Takie postawienie sprawy wywołało u Jeżykowskiego stan silnego zdenerwowania i rozdrażnienia, które wreszcie popchnęło go do strasznego czynu.

Oto wczoraj wieczorem około 6-tej godziny wyszedł na ganek i wywołał pod jakimś pozorem Stefanię D. Za ledwie dziewczyna wyszła z pokoju rozległy się dwa strzały a równocześnie zwały się na ziemię dwa ciała.

Celnym strzałem z rewolweru, skierowawszy w skroń, pozbawił Jeżykowski swą ukochaną życia, a następnie strzelił do siebie. Wezwane pogotowie ratunkowe stwierdziło śmierć Stefani D., Jeżykowskiego zaś, dającego oznaki życia, odwiozło do szpitala.

Wedle informacyi zasięgniętych u sąsiadów i w domu pp. D. w wypadku całym motywy nie są dość jasne i nie wiadomo właściwie, czy zachodzi tu morderstwo i samobójstwo, czy też podwójne samobójstwo, tj. czy J. zastrzelił sp. D. za jej wiedzę i wolą, czy też wbrew jej woli.

Ostatecznie sytuacya dla młodych nie była tak beznadziejna, aby aż w śmierci musieli szukać pocieszenia, to też sprawa cała jest dość tajemnicza a brak wszelkich śladów, wszelkich listów, któreby ją wyjaśniły.

BACZNOŚĆ PRZY KURACYACH PRZECIWKO OTYŁOŚCI.

Rozliczne środki zostają na kuracyę przeciwko otyłości zachwalane. Po największej części są to wszystko środki przeczyszczające, osłabiające z czasem kiszki i powodujące ciężkie zaburzenia w trawieniu. Nawet sławne kuracye zdrojowe zawierają te niebezpieczeństwa. Inne środki zaś mają często jeszcze inne zdrowiu szkodliwe składniki, jak na przykład ekstrakty gruczołów tarczowych, tyregodyn i t. d.

Kuracye dyetowe (które tak samo jak kuracye przeczyszczające są tylko skrytemi i niegodnymi kuracyami głodowymi) mogą wiele szkodzić a przeważnie wtenczas, gdy osoba używająca je musi umysłowo ciężko pracować.

Systematycznym używaniem ruchu możnaby się w sposób najnaturalniejszy, ale zarazem najmobilniejszy i długotrwały otyłości pozbyć.

U największej części otyłych jest atoli serce już tak dalece osłabione, lub zatłuszczone, iż każde trudniejsze cieleśne nadwyrężenie może się stać powodem śmierci. A więc i tu jest największa baczność na miejscu.

Rozłożone warstwy tłuszczu przeszkadzają czynności płuc, serca, wątroby i innych wewnętrznych części ciała. Cyrkulacya krwi zostaje słabiej, z czego powstają różne nieprzyjemne i długie cierpienia, jak na przykład zastoje ichoroby przemiany materyi, jak gościec, reumatyzm, choroba cukrowa, cierpienia serca i wątroby, hemoroidy, skłonność do paraliżów, wyrzuty, dychawica, zaburzenia w strawieniu i t. d.

Przez długoletnie statystyczne badania jest udowodnione, iż otyłość skraca życie nie tylko o lata, lecz o dziesiątki lat.

Wskutek tego, należy zwalczanie tuszy w życiu człowieka pierwszą i najważniejszą myśl.

Trzeba atoli używać tylko takiego środka, który uprzętając tłuszcz nie szkodzi w inny sposób człowiekowi, a więc jest prawdziwie pomagający.

Przyczynę otyłości należy zawsze szukać w niedostatecznym przetworzeniu żywności. Zamiast przetworzenia w energię i ciepło, zamienia się w tłuszcz, ponieważ tlen zawarty w krwi nie wystarcza do zupełnego przetworzenia.

Większa albo mniejsza zawartość tlenu zależy zawsze od jego chemicznego składu. Im krew jest alkaliczniejszą, tem więcej tlenu może wchłaniać, tem lepiej może wyzyskać żywność, wskutek czego organizm jest silniejszym i świeższym, a mniej ulegającym tuszy.

Od tych spostrzeżeń wychodząc, doszedł profesor dr. Ganting, t. z o. p., Berlin 35, oddział A 647 do zestawienia znakomitego środka od tłuszczającego „Vitalito”.

Rozliczne orzeczenia i świadectwa lekarzy i laików dziennie zostają mu zasyłane. Większa część piszących próbowała już inne preparaty bezskutecznie, o „Vitalicie” atoli mają tylko słowa pochwały; na przykład pisze pan dr. Vostrcil:

„Zona moja zgubiła przy regularnym trybie życia w przeciągu 14 dni 4 funty na wadze, co okazuje nadzwyczajną skuteczność.

Praga-Winnice, 20. XII. 11. Dr. Vostrcil.
Zona moja straciła w 14 dniach dalsze 4 funty na wadze.

Praga-Winnice, 10. I. 12. Dr. Vostrcil.

Na spróbowanie „Vitalita” nie potrzeba żadnych pieniędzy wydawać, bo profesor dr. Ganting, t. z o. p., się zobowiązał każdemu, kto mu swój adres na pocztówce poda, zupełnie darmo i opłatnie wysłać jedno pudełko próbne tego nadzwyczajnego preparatu.

„Vitalito” ma kształt pastylek i można je przyjemnie, łatwo i niespostrzeżenie używać. Oprócz tego jest pod gwarancją nieszkodliwe.

Doradza się, aby każdy otyły natychmiast, jeszcze dzisiaj, napisał. Jeżeli bowiem się rozważy, iż każdy otyły ma życie o kilka lat skrócone, to się nie za wiele twierdzi mówiąc, że każdy tydzień, w którym się przeciw tusz nie czyni, skraca życie człowieka o kilka dni.

KRONIKA.

Kalendarzyk:

Dziś 3 listopada (niedziela) rz. kat.: Karoła Bor. — Gr. kat. Maryona.

Wschód słońca o g. 6:18 r., zachód słońca o g. 4.00 po południu.

Prognoza na dziś:

Galicja wschodnia: Pochmurno, czasem opady, mroz, półn.-zachodni ożywiony wiatr.

Galicja zachodnia: Pochmurno, czasem opady, ciepota podnosi się, północno-zachodni ożywiony wiatr.

Repertuar Teatru miejskiego we Lwowie

W niedzielę 3 listopada o godz. pół do 4-tej popoł „W gołębniku”.

Wieczorem o godzinie pół do 8-mej „Madame Butterfly”.

Kino-Bajka, pl. Maryacki. Dziś: Lekarstwo na zepsucie. Pod wpływem alkoholu. Komiczne przygody miłosne itd. 3892

Namiestnik będzie począwszy od dziś udzielał zwykłych audyencyi, które z powodu jego słabości uległy chwilowej przerwie.

Uroczyste otwarcie drugiego polskiego Domu akademickiego im. Andrzeja hr. Potockiego fundacyi Jakóba i Laury małż. Hermanów odbędzie się w niedzielę, dnia 3 b. m. o godzinie 11 przed południem przy ul. Kordyana (boczna Zielonej).

Wystawa „Pochodu na Wawel” Wacława Szymanowskiego, dzieła, które taką wywołało polemikę w prasie i stworzyło już osobną literaturę, zostaje dziś otwarta dla publiczności w westybulu Muzeum przemysłowego. Niezwykle korzystnie zaaranżowane tło, powiększa przestrzeń, nadaje miejscu charakter uroczysty i zasadniczą rolę oddaje światłu, które się rozlewa po bryłach gipsów i bronzów. I same rzeźby są pełne uroczystości. Dawno nie mieliśmy sposobności oglądać rzeźb tych rozmiarów i w tym charakterze.

UL. Dziś ostatni dzień obecnego programu. We wtorek 5 listopada premiera. W programie zupełnie zmienionym najnowsza, aktualna revue Osta pt. „Widziadła”. Początek o godz. 9 wiecz. Bilety wcześniej sprzedaje księgarnia K. Juffy'ego przy ul. Kopernika 3. Przedstawienia codziennie, prócz poniedziałów i piątków.

Nowa ofiara kryzy finansowej w Galicyi. Coraz szersze kręgi zatacza deruta finansowa, spowodowana obecną kryzą. Jej ofiarą padł w Krakowie szanowany kupiec Abraham Margulies, właściciel istniejącego od lat 26 hurtownego składu sukna.

Margulies zawiesił swe wypłaty wskutek poważnych strat, poniesionych w ostatnich czasach u swych odbiorców galicyjskich, głównie jednak wskutek całkowitego ograniczenia kredytu ze strony instytucyi finansowych. Suma passywów wynosi około miliona koron, z których około 400.000 z tytułu obligacyi rymesowego. Zastępca prawny, adwokat dr. Ludwik Merz w Krakowie, zwołał wierzycieli upadłej firmy na 6 listopada o godz. 5 popoł.

W szponach szalbierczej trójki. Przez cały wczorajszy dzień słuchano dalszych świadków w sprawie ks. Połozynowiczowi i towarz. Z powodu pewnej monotonii, powtarzań szczegółów, zainteresowanie rozprawą jest obecnie mniejsze, niż w pierwszych dniach. Zakończenia procesu i wyroku spodziewać się można dopiero z końcem przyszłego tygodnia.

Usiłowane samobójstwo. 19-letnia Anna W. zamieszkała przy ul. Żółkiewskiej l. 149 wypila w zamiarze samobójczym spirytusu denaturowanego. Po przepłukaniu żołądka przez stacyę ratunkową zostawiono desperatkę opiece domowej.

W sprawie Olkuszniaka są w toku dalsze rokowania co do zawarcia ugody między grupą kupców krakowskich a aresztowanym. Prawdopodobnie ugoda przyjdzie do skutku na tej podstawie, że Olkuszniak dobra swe koło Lublany odstąpi na rzecz spółki kupieckiej, a spółka dopuści go udziału w połowie czystego zysku, osiągniętego ze sprzedaży tych dóbr.

Zonobójstwo i samobójstwo. W wsi Wielkie Węgle robotnik Majczyk zamordował siekierą swą żonę poczem popełnił samobójstwo.

NAJLEPSZY KOBIERZEC — to bezsprzecznie prawdziwy wschodni, czy to w formie kobierca na posadzkę, czy to na ścianę, czy to jako portyera, czy też jako narzutka na otomanę lub sofę. Olbrzymi wybór tych kobierców przeróżnego pochodzenia we filii firmy „Dom dywanów — dom mebli” S. Schein, c. i k. dostawca nadworny i kameralny w Wiedniu I. Bauernmarkt 10, 12 i 14 — we Lwowie przy ul. Hetmańskiej 12. Dla mniej zamożnych przepyszne, trwałe imitacje z własnej fabryki tej firmy w Zdirec. Próbkę i katalogi na żądanie wprost z centrali z Wiednia, za powołaniem się na niniejsze pismo. 3904.

Depesze „Ekonomisty”.

Ciągnięcie losów.

Wiedeń. (TBK) W wczorajszym ciągnięciu premiovym 5% losów państwowych z r. 1860 główna wygrana 600.000 kor. padła na seryę 18598 nr. 17, 100.000 kor. wygrała serya 13543 nr. 1, 50.000 kor. serya 4704 nr. 14, a po 20.000 kor. serya 9808 nr. 2 i serya 2175 nr. 18.

W ciągnięciu wiedeńskich losów komunalnych z r. 1874 główna wygrana 300.000 kor. padła na seryę 456 nr. 91. 20.000 kor. wygrał los serya 1761 nr. 100.

Z giełdy.

Wiedeń. (Tel. wł.) Wczorajsza giełda miała tendencję zwykłą przez cały czas. Wypadkiem dnia było podskoczenie praskiego żelaza do 3.388 (+ 120). Z innych papierów zyskały Karpaty 20, Galicya 10 K. Renty były także lepsze.

Sprawozdania giełdowe i towarowe.

Spirytus.

Wiedeń 2 listopada 1912 (telefon własny). Za ton kontyngentowany z dostawą natychmiastową za 100 Hl. płacono 56— do 57—, Gotówką — i — tendencja: bez zmiany.

Zamknięcie giełdy wiedeńskiej.

Wiedeń, dnia 2 listopada 1912.

Dziś o godz. 2:30 popoł. notowano, Akcje austr. Zakładu kredyt. 609.00, Akcje węg. skiego Zakładu kredyt. 719.75, Akcje Anglobanku 319 —,

Akcje Unionbanku 576—, Akcje Länderbanku 486.50, Akcje Bankvereinu 505.50, Akcje Bodenkredit 1157—, Akcje galic. Banku hip. 646—, Akcje Praskiego Banku kredytowego 000—, Akcje kolei państwowych 679.00, Akcje kolei poł. 105.00, Akcje kolei póln. 4740—0000, Akcje kolei czerniowieckiej. 509.75, Akcje Alpiny 972.50, Akcje Rima Muranyi 706.75, Akcje Prag. Towarz. żel. 385—, Akcje Fabryki broni 1055—, Akcje tureckie, tytoniowe 289—, Akcje gal. Karpackiego Tow. naft. 747—, Oblig. węg. indemniz. —, Renta majowa 85.15, Renta kor. austr. 85.30, Renta kor. węg. 84.55, 56 l. list. Tow. kred. z emsk. 84.00, 4-proc. listy Banku hipot. 88—, 4 pół proc. l. Banku hip. 93.60, 5-proc. list. Banku hipot. —, 4 proc. listy banku kraj 85 l., 4 l. pół proc. B. st. 84.75, 4-proc. gal. Oblig. prop. 96.00, 4-proc. gal. pożyczka kraj. z r. 1896 84.80, 4-proc. pożyczka m. Lwowa 87—, 4-proc. pożycz. m. Krakowa 84.80, osy tur. 219.00, Marki 1783, Rubie 254.50, 5-proc. renta rosyjsk. 193.12, — Akcje Skoda 758.50 Galic. Bank kred. 97.00—93.00, Powsz. bank depozytowy 522—, Nowa reata aaron. austr. —, Bułgary —.

Usposobienie. Po silnej podwyżce giełdy porannej z powodu spokojniejszego zapatrywania na sytuację była giełda południowa spokojniejsza, ponieważ Berlin nie dopisał, Kułisy lekko osłabione, Szranki sinie.

NADESLANE.

Koncert armat na Bałkanie. — Fatalizm wsch. dół a Polska. — Dr. A. Wątorok: Chirurgia wojenna. — Dr. Z. Serkowski: Dlaczego jesteśmy ubodzy?

— J. Parandowski: Nauka filozofii a młodzież szkół średnich. — St. Gralewski: Trylogia dramatyczna. — Teatr. Ruch polski w Ameryce. — Zgon St. Badeniego. — Otwarcie miejsciej Kasy oszczędności we Lwowie. — Kacik dla pań. — Konkurs najmniejszej rączki kobiecej w Polsce. — Sztuki piękne. — Humor i Satyra i t. d. Oto treść 3-go numeru „Polskiego Uniwersum”. O oło 40 ilustracji

Cena egzemplarza 25 hal. Wszędzie do nabycia. Adres Redakcyi i Administracji: Lwów, ul. Lenartowicza 1. 9. 3889

Okulista Dr. Leon Gruder

mieszka obecnie 3821

ul. Krzywa 10 (dom WP. Schayera).

Dentysta Dr. Teodor Thom

mieszka obecnie

3868 Kościuszki 5. Telefon 1468.

SAD UMARŁYCH.

BAŚŃ.

Głębokiemu artyście Stanisławowi Maykowskiemu, poświęcam.

Tutaj już spokój. Tutaj wieczysta już cisza. Piosenka wędrowca gdy tu się przypadkiem zabłąka — wnet milknie. I ptaszki tu ciszej zawodzą.

Przez zwietrzałe mury, co mchem, chwastami zarosły, przechylają smutne głowy brzozy, kaliny, opowiadając światu tęsknotę wnętrza. Bo wszystko tu smętne zaduma.

W dal pomykają piaskiem zasnucone ścieżki, rozgradzając rzędy mogiłek pod krzyżem. W cieniu rozsiada się smutek, snując łagodne przedziwo spełnionej już doli.

W powietrzu woń silna. Idzie od lip przewonnych, akacyi, z jabłoni, od gruszek. Mocna, posytna to woń.

Drzew pełno, bo w sadzie cmentarnym i krzewów przeróżnych nie zliczy.

Uginają się pod ważkim plonem jabłonne splewy, kwaśniej hoże lica gruszek, stoją w siwej barwie owoce śliw. Niby sad, niby cmentarz...

Z gęstwiny dzikich róż sterczą czarne ramiona i smutną myśl nawodzą.

Rozwieje ją wiatr, gdy musnąwszy w przelocie czereśnie, przykryje soczystą gałęzią znak zgonu.

I znów tylko sad się pyszni.

Tam pod jaworem niewiasta stoi; kamienną zarzuciła szatę na schyloną głowę, boleści wielkiej ruchem i łka — — —

Nie patrz tam! Nagrobna to płaczka.

Ot w lewo jabłonki dościgłe, witają szerokim pokłonem uśmiechnięte trześnie.

Z pod mszystych badyli łopianu kadłub jakiś wystawa, na poly powietrzem zjedzony. Znać anioł mogilny był niegdyś i straż sprawował przy zmarłym. Dziś już spoczywa i służby nie pełni znużony. Niech śpi w pokoju i ciszy. Wśród kęp dziewanny czernieją resztki krzyża zmuszałe, robakiem sirawione. Gdzieś z kąta przylaszczka wytrysła...

Pleni się życie na próchna podglebiu. W blaskach jesiennego słońca lśnią pozłacane blaszki kart grobowych, chyłą się wyschłe wieńce i czarne korale różańców.

W złocistej powodzi promieni dościga rześny płód drzew, bo zległy bogate, pachnie mięta, rumianek — rozwodzi żółte płatki świętojańskie ziele, bieleją gładkie łuski nieśmiertelników...

Cicho jest w sadzie umarłych, cicho i smętno — rzewnie.

Czasem przerwie głuszę twardy rzut spadającego jabłka, czasem pszczoła w kielichu zabrzęczy, ptaszek zakwili... Powoli posuwa się cień pni, znacząc południe życia umarłym. — —

Ścieżyną ostami zgłuszoną idzie siwy jak gołąb starzec, za rękę dziewczynę trzyma.

Głęboka a cicha radość prześwieca im z oczu, gdy stąpają wśród mogił. Uśmiechają się dobre, wypłowiałe oczy starca, jutrznieje szczęściem różana twarz dziewczyny.

To Grzela Cmentarny i jego wnuka. Niegdyś, przed laty, gdy w sile wieku utracił młodą żonę, odeszła go ochota do roli i został grabarzem. Zrazu chował ludzi miejskich, potem oddawał ostatnią posługę wsiowym.

Smutną miał dolę stary Grzela. W rodzinie przeżył wszystkich. Pochował żonę, matkę, cór-

HELIOS KINOTEATR ARTYSTYCZNY

ul. Grodecka 2.

Przedstawienia codziennie od godz. 4-tej do 10-tej. Ceny miejsc: 30 h., 50 h. i 1 K.

DZISIEJSZY PROGRAM:

1. Adoptowany syn. Dramat. 2. Folkestone. Zdjęcie z natury. 3. Wesele Ketty. Komedya. 4. Organista. Dramat amerykański. 5. Dziennik Gaumont. Aktualności z tygodnia. 6. Książę Sopelek. Baśń fantastyczna. 3865

Adwokat Dr. B. GRUND

otworzył kancelaryę adwokacką 3825

we Lwowie, ul. Brajerowska 11 a.

Hygienicznie urządzone, nagrodzony złotym medalem Salon fryzjerski dla Pań E. Schwartz, Lwów, Bolnow 4 wykonuje: mycie głowy elektrycznymi aparatami, ondulowanie. Przyjmuje się wszelkie roboty perukarskie. Wysylam niany do czesania do ONDULOWANIE. domów miesięcznie. 3677

W Drohobyczu przy ul. Garbarskiej

od listopada rozpoczyna praktykę lekarską

Dr. Antoni HORAK

były sekundaryusz szpitala Wilhelminy w Wiedniu, sekundaryusz zakładu położniczo-ginekologicznego w Bernie

ordynuje codziennie od 2—3 po poł.

W chorobach kobiecych we wtorki i czwartki od 3—4 po południu. 3885

Zivnostenská Banka

Filia we Lwowie — ul. 3-go Maja 1. 2

Kapitał akcyjny i fundusze rezerwowe przeszło K. 100.000.000.

Oprocentowujemy wkładki na książeczki po 4 1/2 prc.

a wkładki na rachunek bieżący według umowy. Z książeczek wypłacamy do K 5000 dziennie bez wypowiedzenia. — Polecamy nasz

*** KANTOR WYMIANY ***

i przeprowadzamy wszelkie transakcje finansowe z Ameryką bardzo szybko i korzystnie. 3687

kę, zięcia — została tylko ukochana wnuka, której życie gorącą modlitwą wyprosił u zmarłych.

Bo padł raz mór wielki we wsi i w mieście na ludzkie dzieci i nie było chaty ni domu, gdzieby po nich nie płakano.

Przez dwa tygodnie chodziła po zagrodach, po domach kraśnowarga dziewczucha, przystawała pod oknami i rozpościerała plamiste rańtuchy. A czyje dziecko podało jej rączki, marło jak kwiat sierpem zżęte.

Drzał z trwogi Grzela, by i jego najmilszej Magdusi jedynej co mu pozostała na ziemi, miorowa niewiasta w chusty nie pobrała.

Przeto grzebiąc owe pomarłęta, ślub im uczynił, że będzie jak ojciec chodził koło ich mogiłek, gdy mu wyproszą u Boga wnuczkę.

Jakoż zaraza minęła i Magdusia została na świecie.

Pogrzebawszy ostatnią dziecinę, rzucił stary na zawsze smutną posługę i osiadł z wnuczką na cmentarzu młodzianków.

Tak bowiem nazwali ludzie miejsce między wsią a miastem, gdzie osobno, zdala od dawnego cmentarza chowano zmarłe na straszną chorobę.

Potem też nikt z nieboszczyków tutaj nie przybył, pochowisko obwiedziono murem i zaparto.

Dawny grabarz zamieszkał w środku, w drewnianej kostnicy i doglądał cmentarza.

W rychle przywykł do miejsca bardzo i związał się z niem serdecznie.

Pomny danej obietnicy, pielęgnował swą smutną ustroń jak ongiś własne obejście. Poprawiał groby, podsypywał ziemi, prostował garbate krzyże. (C. d. n.)